

5. Opetus- ja sivistystoiminta koskevat asiat

Kansakoulutoimi

Helsingin kaupungin kansakoulun ohjesäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin kansakoulun ohjesäännön 1 §:n, 2 §:n 2 mom:n ja 15c §:n 2 mom:n suomenkielisen tekstin ja hyväksyä mainittujen pykälien ruotsinkielisen tekstin. Muutokset koskivat kaupunkialueella toimivia kansakouluja (1.9. 499 §, kunn. as. kok. n:o 167).

Koulujärjestelmän perusteista annetussa laissa tarkoitettujen alueellisten toimeenpanosuunnitelmien alustavasta ehdotuksesta annettava lausunto. Kouluhallitus oli 21.5.1971 lähettänyt kaupunginhallitukselle alustavan ehdotuksen koulujärjestelmän perusteista annetun lain 15 §:ssä tarkoitetuiksi alueellisiksi toimeenpanosuunnitelmiksi. Valtioneuvosto teki 18.3.1971 periaatepäätöksen peruskoulun toimeenpanoalueista ja kuntien yhteistoiminnasta peruskoulun yläasteen piirin muodostamisesta. Tämän päätöksen mukaan Uudenmaan läänin IV suomenkielinen toimeenpanoalue käsittää Helsingin kaupungin ja maalaiskunnan, Espoon ja Kauniaisten kauppalat sekä Sipoon kunnan. Läänin II ruotsinkielinen toimeenpanoalue käsittää samat kunnat. Alueellisia toimeenpanosuunnitelmia koskeva ehdotus sisältää seuraavat selvitykset:

koulujärjestelmälain mukaisen peruskoulujärjestelmään siirtymisen ajoituksen, kuntien välisen yhteistoiminnan peruskoulun yläasteen järjestämisestä, apukouluopetuksen järjestämisen ja lukiokoulutuksen järjestämisen vaihtoehtoja.

Peruskoulujärjestelmään siirtymisen ajankohdaksi on Helsingin kaupungin sekä suomen- että ruotsinkielisten koulujen osalta ehdotettu 1.8.1977. Koulusuunnittelutoimikunta ehdotti (liite D1) täksi ajankohdaksi 1.8.1976 toimikunnan vähemmistön oltua

sitä mieltä, että Helsingin tulisi siirtyä peruskoulujärjestelmään v. 1975. Uudenmaan läänin koulusuunnittelulautakunta oli 28.7.1971 annetussa lausunnossaan ehdottanut, että siirtymisen uuteen koulujärjestelmään tulisi Uudellamaalla tapahtua v. 1972—1976.

Kaupunginvaltuusto päätti antaa kouluhallitukselle sen alustavasta ehdotuksesta lausunnon siten, että Helsinki siirtyy peruskoulujärjestelmään v. 1975. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavat toivomusponnet:

1) Kaupunginvaltuusto toteaa, että Helsingin peruskoulujärjestelmään siirtymisen toteuttamiseksi on tehtävän laajuuden vuoksi tarpeen irrottaa koulusuunnittelu kansakoulujen kanslian yhteydestä ja perustaa koulusuunnittelutoimisto. Kaupunginhallitusta kehoitettiin ryhtymään asian vaatimiin toimiin.

2) Kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin koulusuunnittelutyövoiman lisäämiseksi.

3) Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus kiireellisesti tutkii mahdollisuuksia toteuttaa peruskouluun liittyviä sosiaalisia etuja, kuten esim. maksuton terveydenhuolto, ruokailu ja oppikirjat, jo ennen peruskoulujärjestelmään siirtymistä ainakin siinä laajuudessa kuin ne myöhemminkin jäävät kaupungin kustannettaviksi (13.10. 607 §, khn mtö n:o 6).

Kaupungin peruskoulusuunnittelun kiirehtimistä koskevassa välikysymyksessään huomauttivat vt Hyvönen ym. muun muassa seuraavaa: »Paitsi kokeilukuntia ovat useat muutkin kunnat saaneet peruskoulusuunnittelunsa siihen pisteeseen, että siirtyminen peruskouluun voi alkaa 1.8.1972. Myös Uudenmaan läänin koulusuunnittelutoimikunta on todennut, että läänin alueella pitäisi siirtyminen peruskouluun aloittaa kouluhallituksen esittämää aikaa aikaisemmin. Tämä sen takia, että Uudenmaan lääniin muuttaa jat-

1. Kaupunginvaltuusto

kuvasti väkeä muualta Suomesta ja eniten juuri niiltä alueilta, joissa siirtyminen peruskouluun on suunniteltu tapahtuvaksi aikaisemmin kuin Uudellamaalla, jolloin muuttaneiden perheiden lapset joutuisivat siirtymään peruskoulusta entiseen rinnakkaiskouluun. Läänin muuttovoittoisista alueista tärkein on IV toimeenpanoalue, mihin myös Helsinki kuuluu. Tämän alueen muut kunnat ovat esittäneet siirtymisajankohdaksi vuotta 1975. Helsinki on toimeenpanoalueen ainoana kuntana esittänyt vuotta myöhempäälle siirtymäaika, vaikka sillä pitäisi opettajavoimien, koulurakennusten ym. osalta olla paras mahdollisuus siirtyä peruskouluun. Useissa kaupungeissa on suoritettu alustavat toimenpiteet ja saatu valmiiksi koulusuunnitelma, Helsingissä sen sijaan koulusuunnittelu on aivan alkuasteellaan. Epäilemättä tähän liittyy poikkeuksellisia ongelmia, mutta ne eivät kuitenkaan ole niin suuria, etteikö koulusuunnittelutyö voisi edetä kokonaan toisella vauhdilla. Välikysymyksen tekijät tiedustelivat: »Onko kaupunginhallitus tietoinen, että Helsingin peruskoulusuunnittelu etenee hitaasti ja se samoin kuin sitä edistävät nykyisessä kunnan koululaitoksessa suoritettavat päätökset jäävät jälkeen yleisestä kehityksestä, ja jos on, niin mihin toimenpiteisiin kaupunginhallitus aikoo ryhtyä koulusuunnittelutyön ja peruskoulun rakentamista edesauttavien päätösten nopeuttamiseksi.

Koulusuunnittelutoimikunta ilmoitti, että kouluhallitus, jonka päätökset ja suunnitelmat sitovat myös Helsingin kaupunkia, antoi 7.9.1970 kunnille ohjeet koulusuunnitelman laatimisesta. Helsingissä koulusuunnittelu aloitettiin 1.12.1966. Tällöin asetettiin alustavaa peruskoulusuunnittelua suorittava koulusuunnittelukomitea, jonka mietintö valmistui 9.5.1967. Laki koulujärjestelmän perusteista annettiin 26.7.1968. Väliaikainen koulusuunnittelutoimikunta toimi aikana 29.9.1969–20.11.1970 ja teki kaupunginhallitukselle mm. esitykset peruskoulun rinnak-

kaisluokkien määrää koskevan tutkimuksen suorittamisesta sekä kokeilupiirin perustamisesta peruskouluun siirtymisen pedagogista ja hallinnollista selvittelyä varten. Koulujärjestelmälaissa edellytetyn koulusuunnittelu-toimikunnan valtuusto asetti 25.11.1970. Toimikunta on tehnyt ehdotukset mm. Helsingin seudun koulusuunnittelun yhteistyön järjestämiseksi ja Helsingin koulusuunnittelun erityisongelmia tutkivan valtion toimikunnan asettamiseksi. Peruskoulujärjestelmään siirtymisen ajankohdasta päättää valtioneuvosto 1.8.1972 mennessä. Tällöin määrätään myös, milloin Helsingin on jätettävä koulusuunnitelmansa tarkastettavaksi. Koulujärjestelmälaissa on mainittu periaate, että koulunuudistus on aloitettava maan syrjäisiltä ja harvaan asutuilta seuduilta. Helsingin koulusuunnittelua hidastaa epätietoisuus valtion suunnitelmista nykyisen ammattikoulun- ja oppikoulunopettajien täydennyskoulutuksen suhteen samoin myös mm. epäselvyys toisen asteen opetuksen tulevasta järjestelystä ja kunnan toimivalta korvaavan koulun suhteen sekä ns. vastaavien koulujen asema. Kaupunginhallitus perusti 14.6. koulusuunnittelutoimiston, joka määrättiin toimimaan kansakoulujen kanslian yhteydessä koulutoimen johtajien alaisuudessa. Koulusuunnittelijoiden tehtävänä on toimia koulusuunnittelutoimikunnan sihteeristönä. Kaupunginhallitus totesi koulusuunnittelutoimikunnan lausuntoon yhtyen, että Helsingin peruskoulusuunnittelussa on johdonmukaisesti pyritty kiirehtimään ja tehostamaan koulusuunnittelua annettujen lainsäädännöllisten ja hallinnollisten edellytysten puitteissa. Välikysymyksen käsitte-lystä kaupunginhallitus viittasi kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 19 §:n 3 momenttiin ja 30 §:ään. Vastaus välikysymykseen merkittiin tiedoksi (13.10. 627 §).

Suomenkielisiin kansakouluihin päätettiin perustaa eräitä uusia virkoja 1.1.1972 lukien (9.6. 384 §, 24.11. 722 §, ks. v:n 1972 kunn. as. kok. n:o 195).

Englanninkielen opetusta saavien oppi-

laiden määrän jatkuvan lisääntymisen ja ruotsinkielen opetusta saavien oppilaiden osuuden vastaavan vähenemisen vuoksi valtuusto päätti muuttaa 1.8.1971 lukien varsinaisen kansakoulun viisi avoinna olevaa ruotsinkielen opettajan virkaa samaan palkkaluokkaan kuuluviksi englanninkielen opettajan viroiksi ja kansalaiskoulun kaksi avoinna olevaa ruotsinkielen opettajan virkaa samaan palkkaluokkaan kuuluviksi englanninkielen opettajan viroiksi. Lisäksi päätettiin yksi alakansakoulunopettajan virka muuttaa yläkansakoulunopettajan viraksi (24.2. 149 §, 26.5. 336 §).

Valtuusto päätti lakkauttaa 1.8.1972 lukien eräitä suomenkielisten kansakoulujen virkoja (27.10. 649 §, ks. v:n 1972 kunn. as. kok. n:o 195).

Valtuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin Kallion kansakoulun peruskorjaustyötä varten merkitystä määrärahas- ta enintään 120 000 mk Aleksis Kiven kansakoulun peruskorjaustyön viimeisen vaiheen loppuun suorittamista varten (13.10. 621 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä omasta puolestaan suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan esittämät Konalan, Siltamäen ja Toukolan kansakoulujen rakennusohjelmat ja anoa kouluhallitukselta rakennusohjelmien vahvistamista koulutilojen samoin kuin kouluterveydenhoitoa ja hammashoitola varten varattavien tilojen osalta samalla ilmoittaen, ettei kaupunki ano koulurakennuksia varten valtiolta rakennusavustusta eikä kuoletuslainaa ja ettei mainittujen muiden kuin koulutilojen sisällyttämisestä rakennusohjelmiin aiheudu muutakaan koulujen valtionavustusten lisääntymistä. Kaupunginhallitus oikeutettiin tekemään rakennusohjelmiin myöhemmin mahdollisesti tarpeelliseksi osoittautuvat, vähäisiksi katsottavat muutokset (13.1. 21 §).

Kaupunginvaltuusto päätti omasta puolestaan hyväksyä talorakennusosaston laatimat, 6.11.1970 päivätyt Tahvonlahden kansakou-

lun luonnospiirustukset n:o 1-8 rakennustapaselostuksineen sekä lähettää ne ja alustavan kustannusarvion kouluhallituksen tarkastettavaksi samalla anoen, että koulun neljään A-luokkahuoneeseen saataisiin sijoittaa 13 m²:n suuruiset lisätilat (13.1. 20 §).

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnalle myönnettiin oikeus käyttää kertomusvuoden talousarvioon Pohjoismaiden kansakoululaisten urheilujuhlien järjestämiseen Helsingissä merkitystä 24 900 mk:n suuruudesta määrärahas- ta enintään 6 000 mk suomenkielisten kansakoulujen oppilaiden urheiluvälineiden ja palkintojen hankkimiseen (29.9. 591 §).

Ruotsinkielisten kansakoulujen jäljempänä mainitut opettajanvirat päätettiin jättää vakinaisesti täyttämättä 1.8.1974 saakka: varsinaisen kansakoulun viisi opettajan virkaa, yksi tyttöjen käsityöopettajan virka, yksi tarkkailuluokan opettajan virka sekä yksi huonokuuloisten luokan opettajan virka.

Lisäksi valtuusto hyväksyi seuraavan toimusponnen: Kaupunginhallitusta kehoitetaan tekemään pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnalle ehdotus Espoossa, Kauniassa, Helsingin maalaiskunnassa ja Si- poossa asuvien kuulovammaisten lasten erityisopetuksen tarpeen selvittämiseksi sekä mahdollisuuksista tämän erityisopetuksen koordinoimiseksi Helsingin kaupungin vastaavaan opetukseen (1.9. 500 §, 27.10. 650 §).

Lahjoitukset. Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisena ottaa vastaan eräiden kansakoulujen oppilaiden vanhempien ja opettajien eri kouluja varten lahjoittamat televisiot, kopiokoneen, elokuvaprojektorin, opetusvälineet ja kirjat sekä jäljennöksen Robert Ekmanin taulusta »Valtiopäivien 18.9.1863 avajaiset» (27.1. 56 §, 24.2. 147, 148 §, 7.4. 243 §, 5.5. 295 §, 27.10. 648 §, 8.12. 748 §).

Helsinkiin luokkaretkille saapuvien koululaisten yöpymis- ja ruokailumahdollisuuksien ym. parantamisesta tekivät vt Hyvönen ym. aloitteen v. 1969. Aloitteessa todettiin, että Helsinki oli eri puolilla maata asuvien kou-

1. Kaupunginvaltuusto

lulaisten keväisten luokkaretkien yleisin kohde. Koululaisten Helsingin matkan olosuhteet eivät kuitenkaan aina ole olleet onnistuneet. Tämän vuoksi aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin tutkimuksen suorittamiseksi siitä, millä tavoin Helsingin kaupunkiin luokkaretkille saapuville koululaisille turvattaisiin sellainen huolto, että se loisi heille suotuisat edellytykset tutustua pääkaupunkiinsa ja siitä, miten he pääsisivät kosketukseen kaupunkimme koululaisten kanssa. Suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntien mielestä Helsinkiin suuntautuvien koululaisretkien onnistuminen niin retkeläisten kuin kaupungin kannalta edellyttää mm. majoitus- ja ohjelmakysymysten huolellista hoitamista. Johtokunnan mielestä olisi tarkoituksenmukaista, että kaupunkiin suuntautuvan matkailun järjestelykysymysten hoitaminen kaupungin omalta osalta olisi nykyiseen tapaan keskitetty matkailutoimistolle. Kaupungin kansakoulut ovat puolestaan retkeläisten toivomusten mukaisesti ja mahdollisuuksiensa puitteissa periaatteessa valmiit osallistumaan järjestelyihin.

Nuorisotyölautakunta ilmoitti jo usean vuoden ajan lisänneensä tiedotustoimintaa elokuvateattereissa ja liikennelaitoksen kulkuneuvoissa koululaismatkojen ajaksi. Lisäksi on eräissä yhteyksissä kiinnitetty huomiota siihen, että opintoretken ohjelmaan tulee kuulua vierailuja tehdaslaitoksiin ja muihin työpaikkoihin, jotta mahdolliset kaupunkiin muuttajat voisivat tutustua tuleviin työolosuhteisiinsa. Lautakunnan mielestä kouluhallituksen tulisi kiinnittää huomiota koululaisretkeilyjen tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen.

Matkailutoimisto mainitsi, että koululaisten opintoretkien kohteena olivat pääasiallisesti Helsinki, Tampere ja Turku. On arvioitu n. 40 000 opintoretkeilijän opettajineen vierailevan Helsingissä toukokuun kahdenkolmen viimeisen viikon aikana. Opintoret-

kikysymyksen suurimpana epäkohtana matkailutoimisto piti juuri keväisin aiheutuvaa ruuhkautumista. Helsingiläisten ja muiden koulujen kesken on jo nykyisin vilkasta kansakäymistä mm. kulttuuri- ja urheilutoiminnan merkeissä.

Kaupunginhallitus totesi koululaisretkeilyn kehittämisen esteenä tähän asti olleen sen, etteivät opintoretkelle Helsinkiin saapuvat ryhmät ilmoita tulostaan, vaan suorittavat retkensä usein liian suunnittelemattomasti, mutta myös sen, ettei ole totuttu käyttämään hyväksi mm. kaupungin matkailutoimiston palveluksia. Matkailutoimiston yhteistoiminnasta toisaalta Koulumatkailutoimiston ja Suomen Matkailuliiton koululaismatkat-osaston sekä toisaalta kaupungin muiden elimien kanssa on odotettavissa tuloksia sen jälkeen, kun toimintamuotoja on saatu tarpeeksi kehitetyksi. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (10.3. 196 §).

Kansa- ja kansalaiskoulujen oppilaiden tutustumiskäynneistä kaupunginmuseossa ja sen Tuomarinkylässä olevassa kartanomuseossa tekivät vt Voipio ym. vuonna 1970 aloitteen, jossa he huomauttivat mm. seuraavaa: »Nykyisen kansakoulun ja tulevan peruskoulun opetusohjelmiin sisältyy ympäristö- ja kotiseutuoppi. Kotiseudun historiaa elävöittävät ja valottavat käynnit museoissa. Kansakoulujen ns. pysyväämääräyksissä on lueteltu ne Helsingissä olevat museot, joihin opettajien toivotaan vievän oppilaitaan. Tästä luettelosta puuttuvat kuitenkin Helsingin kaupunginmuseo ja Tuomarinkylän kartanomuseo. Koska ilmeisesti on paljon nuoria, jotka eivät kouluaikanaan tutustu omaan kotikaupunkiinsa ja sen historiaan, olisi mitä tähdellisintä järjestää koulujen oppilaille tilaisuus tutustua kaupungin omiin museoihin sijoitettuihin kokoelmiin. Tämän vuoksi aloitteentekijät ehdottivat, että valtuusto antaisi kaupunginhallituksen tehtäväksi lisätä kansakoulujen pysyväämääräykseen, kohtaan D 15, kansa- ja kansalaiskoulu-

jen oppilaiden tutustumiskäynnit Helsingin kaupunginmuseossa ja Tuomarinkylässä olevassa kartanomuseossa ja velvoittaa ne suorittamaan; että kaupunginhallitus myöntäisi linja-autokuljetuksiin tarvittavat varat; ja että museokäynnit suoritettaisiin opettajien valvonnassa heidän huolehtiessaan samalla museoesineiden esittelystä museoiden varsinaisten oppaiden työn helpottamiseksi.»

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta ilmoitti, että kansakouluissa noudatettaviin opetussuunnitelmiin sisältyy suosituksia kutakin lukuvuotta varten eri kohteisiin tehtävistä opintoretkestä. Retkien kohteeksi on voitu valita esim. kaupunginmuseo, Ateneum, Eläintieteellinen museo, Kansallismuseo sekä kansalaiskoulussa mm. Sosiaalimuseo ja jokin muu museo. Kaupunginmuseo voisi antaa, mieluiten kevätlukukaudella, kouluille ohjeet seuraavaa lukuvuotta varten a) opintoretkien ajoittamisesta museolle parhaiten sopiviin aikoihin, b) käyntien aikavarausten tekemisestä ja c) museoesineiden esittelystä käynnin yhteydessä. Esitteen jakaminen kouluille olisi parempi ratkaisu kuin esim. kurssien järjestäminen opettajille, koska esite tavoittaa kaikki opettajat. Kansakouluisten opintoretket suoritetaan pääasiallisesti bussien ja raitiovaunujen normaali- vuoroja käyttäen. Ilmeisesti olisi edullisempaa, jos retket voitaisiin tehdä tilausbusseja käyttäen ja yhteen kohteeseen kerrallaan.

Kaupunginmuseo puolsi aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamista.

Liikennelaitoksen lautakunta ilmoitti voitavansa järjestää tilausajokuljetuksia. Suotavaa olisi, että niitä varten voitaisiin laatia lukukausittain etukäteen ohjelma.

Kaupunginhallitus ilmoitti, että kansakoulujen pysyväisohjeisiin oli lisätty opintoretkien kohteiden luetteloon myös kaupunginmuseo ja sen Tuomarinkylän kartanomuseo. Aloite ja siitä hankitut lausunnot oli lähetetty tiedoksi kansakoulujen johtokunnille ja museolautakunnalle sekä yhteistoiminnan järjestämisestä että muita mahdollisia toimenpiteitä

varten. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (26.5.362 §).

Kokoustilojen saamisesta kansalaisjärjestöjen käyttöön tekivät vt Laine ym. vuonna 1965 aloitteen ja vt Ukkola ym. vuonna 1969 niiden saamiseksi yhdistyksiä varten Esikaupungeista. Vt Laine ym. mainitsivat, että eri järjestöjen harjoittaman toiminnan avulla, varsinkin poliittisten puolueitten puitteissa, tehdään arvokasta työtä kansalaisten tietoisuuden kehittämiseksi valtiollisissa ja kunnallisissa asioissa. Kuitenkin julkisten kokoontumistilojen puute on muodostanut tässä suhteessa suuria esteitä. Erityisesti uusista kaupunginosista puuttuu niiden valmistuttua monet sosiaaliset tilat ja laitokset kuten koulut, seimet ja lastentarhat. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään seuraaviin toimenpiteisiin:

1) että turvattaisiin koko kaupungin alueella kaupungin omistamia ja kokoustoimintaan sopivia kokoustiloja tasapuolisesti kaikkien kansalaisjärjestöjen käyttöön,

2) että ryhdyttäisiin tarvittaviin toimenpiteisiin koulutilojen saamiseksi kaikkien niitä haluavien järjestöjen käyttöön,

3) että suoritettaisiin tutkimus kokoustilojen tarpeesta koko kaupungin alueella ja ryhdyttäisiin tutkimuksen osoittamiin toimenpiteisiin riittävien kokoustilojen turvaamiseksi.

Vt Ukkola ym. mainitsivat v. 1969 tekevänsä aloitteessa kokoontumistilojen puutteen Helsingin esikaupunkialueilla olevan yleisesti tunnettu epäkohta ja ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin yhdessä Kaupunkiliiton kanssa sellaisten lainmuutosten aikaansaamiseksi, että näille alueille saataisiin rakennetuksi myös halpoja kokoontumistiloja kaikkien yhdistysten tarpeita varten.

Kiinteistölautakunta esitti, että koko kaupungin alueella varattaisiin kaupungin omistamia, kokoustoimintaan sopivia huonetiloja

1. Kaupunginvaltuusto

tasapuolisesti kaikkien kansalaisjärjestöjen käyttöön kohtuullista korvausta vastaan sekä että kaupungin ao. elimille annettaisiin vuokrausta koskevat ohjeet. Olisi suoritettava tutkimus kokoontumistilojen tarpeesta sekä siitä, mistä syystä ravintolatilojen tarvetta esikaupunkialueilla ei ole tyydytetty. Myös koulutiloja olisi varattava niitä haluavien järjestöjen käyttöön.

Kaupunginkanslian lainopillinen osasto mainitsi, että Suomessa on vanhastaan katsottu, etteivät kunnat saa tukea puoluepoliittisia tarkoituspieriä palvelevaa toimintaa. Vaikka v. 1969 annettu puoluelaki, valtion varoista maksettava puoluetuki sekä kansakouluasetuksen muutos siten, että siitä poistettiin kielto kouluhuoneiston käyttämisestä poliittisiin tilaisuuksiin osoittavat uudenlaista asennoitumista ko. toimintaan, lainopillinen osasto kuitenkin katsoi, että kysymys kunnallisten kokoustilojen luovuttamisesta poliittisten järjestöjen käyttöön on ennakkotapausten puuttuessa tulkinnanvarainen.

Kansakoulujen johtokunta huomautti, että kansakoululain 12 §:ssä määriteltiin kouluhuoneistojen käyttö koulutyölle vieraisiin tarkoituksiin. Kaupunginhallitus vahvisti v. 1970 määräykset kouluhuoneistojen käytöstä muuhun kuin koulun omiin tarkoituksiin sekä huoneiston siivouksesta ym. suoritettavat palkkiot. Kaupunginhallituksen tarkoituksena oli asettaa komitea tutkimaan ja laatimaan selvitys mahdollisuuksista käyttäen kaupungin hallinnassa olevia huoneistoja eri yhteisöjen kokouksia ym. varten. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (10.2. 126 §).

A m m a t t i o p e t u s t o i m i

Helsingin kaupungin ammattioppilaitosten ohjesäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin

ammattioppilaitosten ohjesäännön 1, 4, 10-12 §:t sekä lisätä ohjesääntöön 16a §:n. Ammattikasvatushallitus oli vahvistanut esitetyt muutokset, jotka mm. aiheutuivat Käpylän ammattikoulun toiminnan aloittamisesta (26.5. 338 §, 27.10. 639 §, kunn. as. kok. n:o 132).

Käpylän ammattikoulun tp. ammattiaineiden opettajan ins. Urho Rantasen palkkaus-sopimusta päätettiin muuttaa siten, että sopimuspalkka on 2 200 mk/kk, minkä lisäksi ei suoriteta ikä- tai muita palkanlisäitä eikä lisä- tai sunnuntaityökorvauksia. Ylitunteja korvataan enintään 9 viikkotuntia. Kotityökorvaus suoritetaan KTM:n määräämin perustein (13.1. 22 §).

Haagan ammattikouluun tulevan taide-teoksen hinnan loppuerän maksamista varten päätettiin käyttää v:n 1968 talousarvion erikoisammattikoulutaltoa varten merkityn määrärahan säästöstä 24 000 mk (29.9. 590 §).

Kähertäjäkoulun avoinna oleva 20. pl:n työnopettajan virka päätettiin lakkauttaa (26.5. 337 §).

S i v i s t y s t o i m i

Kaupunginkirjaston yksi avoinna oleva 4. pl:n siivooja-vahtimestarin virka päätettiin lakkauttaa 1.3.1971 lukien (24.2. 150 §).

Kaupunginvaltuusto päätti perustaa kaupunginkirjaston Pihlajamäen sivukirjaston 16.1.1972 lukien (13.10. 608 §).

Finlandia-talo. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa 1.7. lukien 32. pl:n konsertti- ja kongressitalon johtajan viran (9.6. 384 §). Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen 28.6. tekemän päätöksen 400 000 mk:n suuruisen määrärahan myöntämisestä v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin kuuluvista kaupunginvaltuuston käyttövaroista Finlandia-talon ympäristön kunnostamiseen ja puutarhaterassin rakentamiseen (1.9. 503 §).

Taide- ja kirjallisuuspurahojen jako-ohjeiden muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v. 1968 Helsingin kaupungin taide- ja kirjallisuuspurahojen jakamisesta hyväksyntänsä sääntöjen 3 §:n siten, että siihen lisättiin 5. ryhmä e) valokuvauksen, elokuvan ja television piiriin kuuluvat kamera- taiteilijat (10.11. 682 §, v:n 1972 kunn. as. kok. n:o 71).

Helsingin muistorikkaiden paikkojen ja tapahtumien yhtenäisestä merkitsemisestä sekä julkisten rakennusten ja merkittävimpien nähtävyyksien merkitsemisestä tekivät vtt Melin ja Heikkonen ym. vastaavasti v. 1967 ja 1969 jäljempänä selostetut aloitteet:

vt Melin ym. huomauttivat aloitteessaan, että vain harvat kaupungit ovat kiinnittäneet yhtä vähän huomiota historiallisiin nähtävyyksiinsä kuin Helsinki. Niistä tapahtumista ja paikoista, jotka olisi luetteloitava aloitteentekijät mainitsivat esimerkkeinä seuraavat:

1) Pääkatujen ja pääteiden varsille olisi pystytettävä kilpiä niihin kohtiin, missä kaupungin hallinnollinen raja on aikaisemmin ollut.

2) Kaupungin vanhat tullit, Espoon tulli, Turun tulli, Hämeen tulli ym. olisi merkitävä vastaavalla tavalla.

3) Paikan merkitseminen, jossa Kustaa II Adolf piti Helsingin maapäivät vuonna 1612.

4) Paikan merkitseminen Kampin alueella, jossa koko ruotsalais-suomalainen armeija antautui Loewenhauptin johdolla Pikkuvihan aikana.

5) Paikan merkitseminen, jossa Mannerheim vastaanotti voitonparaatin 16.5.1918.

6) Vuosien varrella ovat kymmenet Helsingin kadut saaneet luopua historiallisista nimistään saadakseen tilalle uudet historialliset tai täysin arkipäiväiset nimet. Sanottujen katujen alku- ja loppupäihin olisi asetettava kilvet ilmaisemaan mainittujen katujen aikaisemmat nimet ja ne vuodet, jolloin aokadulla oli toinen nimi.

7) Muistolaatta Senaatintalon seinälle ilmaisemaan, missä Bobrikoff murhattiin.

8) Muistolaatat Kaartinkasarmen ja Merikasarmin seinille ilmaisemaan lyhyesti mainittujen rakennusten historian ja ne joukko-osastot, jotka vuosien aikana ovat olleet ma- joitettuina niihin.

9) Maurinkadulla olleen Hirsipuumäen merkitseminen, jossa mm. suoritettiin Suomen viimeinen rauhanaikainen teloitus 1830-luvulla.

10) Kampin alueella sijainneen raippa- rangaistuspaikan merkitseminen, jossa vielä 1800-luvun loppupuolella tuomitut raippa- ja häpeärangaistukset kärsittiin.

11) Kaupungin keskustan vanhojen korttelinimien käyttöön ottaminen.

12) Katajanokalla sijainneen Helsingin ensimmäisen lentosataman merkitseminen.

13) Helsingin ensimmäisen raitiolinjan päätepisteiden merkitseminen.

14) Kaivopuiston valleille muistolaatta, jossa kerrotaan vallien historia.

vt Heikkonen ym. esittivät aloitteessaan, että kaupunginvaltuusto velvoittaisi kaupunginhallituksen ryhtymään toimenpiteisiin julkisten rakennusten, huomattavimpien julkisten rakennelmien, muistomerkkien, taidesineiden ym. tarkoituksenmukaiseksi merkitsemiseksi niin, että ne voitaisiin havaita ilman asiantuntijan apuakin.

Kaupunginhallitus totesi saatujen lausuntojen perusteella, että mainituilla toimenpiteillä olisi merkitystä paitsi ulkomaalaisille ja vieraspaikkakuntalaisille myös kaupunkilaisten kotiseutuharrastuksen ja -tuntemuksen lisäämiseksi. (Asia koskee myös valtion ja seurakuntien omistamia kiinteistöjä.) Nimien ja viittakilpien suunnittelu ja asentaminen oli jatkuvasti tapahtunut kaupunginhallituksen v. 1957 tekemän päätöksen mukaisesti. Rakennusvirasto oli huolehtinut tehtävien suorittamisesta ja muiden virastojen ja laitosten olisi tehtävä sille kilpien asettamista koskevat esityksensä. Kaupunginhallitus ilmoitti,

1. Kaupunginvaltuusto

että se tulisi asian monitahoisuuden vuoksi myöhemmin erikseen käsittelemään toimenpiteisiin ryhtymistä tämän toiminnan tehostamiseksi ja täydentämiseksi. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (13.1. 34 §).

N u o r i s o t o i m i s t o

Nuorisokerhot. Kaupunginvaltuusto myönsi 249 283 mk kertomusvuoden talousarvion pääomamenoihin kuuluvista käyttövaroitetaan talossa Hämeentie 10 — Kolmas linja 1 sijaitsevien, kaupungin hallitsemien osakehuoneistojen kunnostamista varten nuorisokerhotiloiksi talorakennusosaston 27.5.1971 laatimien piirustusten mukaisesti. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: Hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että talossa Hämeentie 10 — Kolmas linja 1 kunnostettavissa tiloissa sekä muissa vastaavissa tiloissa voidaan joko kaupungin taikka yksityisten järjestöjen toimesta järjestää päiväsaikaan myös vanhusten päiväkotij- ja virkistystoimintaa (13.10. 609§).

Jengityöpisteiden järjestämistä ja henkilökunnan palkkaamista tarkoittavan aloitteen tekivät vt Larmola ym. 14.10.1970. Siinä ehdotettiin, että kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta yhdessä nuorisotoimiston kanssa valmistelemaan ohjelman, jonka mukaan voitaisiin vuosittain avata ainakin kaksi uutta kahden työntekijän hoitamaa (yhteensä neljä jengityöntekijää) jengityöpistettä sekä lisäksi vuosittain perustaa nuorisotoimistoon ainakin yksi psykologin ja yksi sosiaalityöntekijän toimi, kunnes tarve saataisiin täytetyksi.

Nuorisotyölautakunta mainitsi, että jengityötä tehdään järjestäytymättömän nuorison hyväksi. Toiminnan periaatteena on nuorten omiin ideoihin ja aktiivisuuteen perustuvan, heitä kiinnostavan toiminnan järjestäminen. Lautakunta on omalta osaltaan yrittänyt

auttaa järjestäytymätöntä nuorisoa ja tekee jengityötä tällä hetkellä viiden jengityöntekijän voimin, minkä lisäksi ovat käytettävissä psykologi ja sosiaalityöntekijä. Keskustan nuoriso-ongelma vaatisi myös kaduilla, esim. »tunnelissa» liikkuvia jengityöntekijöitä, jotka eivät kuuluisi mihinkään määrättyyn toimintapisteeseen, vaan voisivat liikkua kadulla, ottaa yhteyttä sopeutumattomaan nuoriso-ainekseen, ohjata näitä sekä auttaa käytännöllisissä vaikeuksissa. Myös esikaupunkialueet kaipaisivat tämältyypisiä toimintamuotoja. Alkoholija ja päihteitä käyttäville nuorille kunnan tulisi tarjota toimintamahdollisuuksia, koska he sitä eniten kaipaavat. Lautakunta esitti v. 1970 tekemässään taloussuunnitelmassa palkattavaksi v. 1972–1976 lisää yhteensä viisi sosiaalityöntekijää ja jengityöntekijää sekä v. 1979 vielä yhden psykologin. Lautakunta piti aloitteessa esitetyn ohjelman toteuttamista erittäin suotavana.

Kaupunginhallitus ilmoitti saattaneensa vt Larmolan ym. aloitteen ja nuorisotyölautakunnan siitä antaman lausunnon nuorisopoliittisen ohjelmakomitean tietoon. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (24.3. 233 §).

U r h e i l u - j a u l k o i l u t o i m i

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa 1.3.1971 lukien viraston urheiluosaston avoinna olevan 12. pl:n vesiulkoilualueen esimiehen viran (24.2. 151 §).

Eräiden vuokrasopimusten jatkaminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti urheilu- ja ulkoilulautakunnan jatkamaan jäljempänä mainittuja vuokrasopimuksia: Helsingin suomalaisien ja ruotsalaisten evankelisluterilaisten seurakuntain kirkkohallintokunnan kanssa Mustasaaren eräiden alueiden vuokraamisesta v. 1968 tehdyn ja v. 1969 uusitun vuokrasopimuksen voimassaoloaika 31.12.1992 saakka

entisillä ehdoilla (24.11. 723 §) sekä Helsingin Golfklubi -yhdistyksen kanssa Talin golfkentän n. 54.40 ha:n suuruisesta alueesta tehdyn vuokrasopimuksen voimassaoloaika 31.12.1984 saakka sillä ehdolla, ettei alueelle rakenneta mitään rakennuksia ilman kaupunkisuunnittelulautakunnan sekä urheilu- ja ulkoilulautakunnan lupaa ja että jos kaupunki laadittavien suunnitelmien johdosta tarvitsee rakennuksia tai alueita tahi osaa niistä teitä, katuja, johtoja, asuntotuotantoa taikka muuta yleistä tarvetta varten, vuokramiehen on 3 kk:n kuluttua irtisanomisesta korvauksetta luovutettava sitä varten tarpeelliset osat rakennuksista tai tarvittava maa-ala sekä muutoin urheilu- ja ulkoilulautakunnan päättämin ehdoin (23.6. 429 §).

Urheilupuistot. Kaupunginvaltuusto hyväksyi arkkitehtien Risto Kaurian ja Risto Turtolan laatiman, 6.4.1971 päivätyn Oulunkylän urheilupuiston maankäyttösuunnitelman (9.6. 385 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti urheilu- ja ulkoilulautakunnan ylittämään kertomusvuoden talousarvioon kuuluvia urheiluosaston määrärahoja Kalusto enintään 60 000 mk:lla ja määrärahoja urheilulaitokset ja kentät enintään 80 000 mk:lla Pirkkolan urheilupuiston parakin palosta aiheutunutta kalustonhankintaa ja parakin uudelleen rakentamista varten (13.10. 626 §).

Leirintäalueet. Urheilu- ja ulkoilulautakunnalle myönnettiin oikeus käyttää kertomusvuoden talousarvioon ulkoilualueiden ja -puistojen rakennustöitä varten merkitystä siirtomäärärahasta enintään 400 000 mk leirintäalueiden kunnostamiseen (21.4. 279 §).

Lauttasaaren eräiden puistoalueiden luovuttamisesta kesäisin pallopelejä varten tekivät vt Katajavuori ym. v. 1970 aloitteen, jossa he mainitsivat Lauttasaari Seuran suorittaneen tutkimuksia, missä määrin Lauttasaaren puistoalueita voitaisiin käyttää lasten ja nuorison palloilukenttinä. Tutkimuksissa todettiin Lauttasaareissa olevan useita ruohokenttiä, joissa ei ole puita eikä muitakaan istu-

tuksia ja jotka olisivat kyllin suuria määrättyjä pallopelejä varten. Seura sitoutui hankkimaan tarvittavat laitteet, joiden kustannuksiin muutkin seurat olivat valmiit osallistumaan, jos kaupunki myöntää luvan alueiden käyttöön ja tarvittavien telineiden pystyttämiseen. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin esitettyjen puistoalueiden luovuttamiseksi kesäaikana erilaisia pallopelejä varten ja luvan myöntämiseksi tarpeellisten telineiden pystyttämiseen.

Yleisten töiden lautakunta suhtautui periaatteessa myönteisesti puistojen käytön lisäämiseen. Nurmikot eivät kuitenkaan kestä talleamista keväällä ja syksyllä, joten pelaaaminen olisi ajoitettava sen mukaan.

Urheilu- ja ulkoilulautakunta ilmoitti pystyttävänsä tarvittavat pelipylväät aloitteessa mainitulle lautakunnan hallinnossa olevalle entiselle leirintäalueelle. Lisäksi lautakunta totesi, että kun erillisten pienten pelikenttien tehokas kunnostaminen ei ollut kohtuullisin kustannuksin järjestettävissä, olisi kestopäällystäminen ainoa varma keino niiden jatkuvassa käyttökunnossa säilymiseen. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (7.4. 258 §).

Retkeilyreitien tekemisestä Vanhankaupunginlahden ympärille v. 1970 tekemässään aloitteessa esittivät vt U. Laine ym., että Vanhankaupungin lahden ympäri kiertävästä ulkoilu- ja retkeilytiestä ja sen käyttömahdollisuuksista tehtäisiin kokonaissuunnitelma, jonka perusteella ryhdyttäisiin toimenpiteisiin luonnonläheisen ja vehmaan retkeilytien luomiseksi helsinkiläisille vapaa-ajan virkistykseksi.

Urheilu- ja ulkoilulautakunta oli sitä mieltä, että jalankulkyhteyden järjestämistä ulkoilureittiä myöten Vanhankaupungin lahden pohjoispuolitse ja Viikintien eteläpuolitse oli pidettävä erittäin tarpeellisena. Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelu-

1. Kaupunginvaltuusto

osaston laatimassa Helsingin polkupyöräteiden ja jalankulkuväylien rakentamissuunnitelmassa vuosiksi 1970–1981 oli lahden ympäri kiertävä tie otettu huomioon rakentamisajankohtia ja -kustannuksia määriteltäessä, mutta lopullinen sijoittaminen vaati lisäsuunnittelua. Lautakunta esitti, että suunnittelu annettaisiin kaupunkisuunnitteluviraston tehtäväksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta piti myös ulkoilutien rakentamista Herttoniemen siirtolapuutarhan tienoilta Viikintien eteläpuolitse Vantaan laaksoon erittäin tarpeellisenä. Ulkoilureittiä varten tulisi Saunalahden itärannalta Herttoniemen radan eteläpuolelta Viikinmäen asuntoalueen kohdalta varata riittävät vihervyöhykkeet sekä ryhtyä vaadittaviin toimenpiteisiin valtion omistaman Viikin koetilan maille rakennettavan ulkoilutien osalta. Asemakaavaosastossa laadittiin v. 1966 käyttösuunnitelma Nihdin–Vantaan suun ranta-alueesta. Suunnitelmassa ranta-alue on vaihtelevan levyisenä puisto- ja laituri- ja viikinkiväylän varattu jalankulkua varten. Yhteydeksi Vantaan ylitse Pornaistenniemeen on ehdotettu kävelysiltaa. Vaikka suunnitelmat muuttuvat niitä edelleen kehitettäessä, pyritään jalankulkureittiä säilyttämään myöhemmissäkin suunnitelmissa muuttumattomana. Vantaankosken alue olisi pyrittävä varaamaan yleiseen käyttöön. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (24.2. 165 §).

Säästöpankinrannan kunnostamisesta ja veneiden talvisäilytyksen lopettamisesta siellä tekivät vt Loikkanen ym. v. 1970 aloitteen, jossa he huomauttivat kaupungin eräiden ranta-alueiden kunnostamisen olevan vielä pahasti kesken. Säästöpankinranta on yksi tällainen kunnostamaton ranta-alue, vaikka sen kunnostamissuunnitelma on ollut olemassa jo lähes 10 vuotta. Rannalle jätetyt veneet keräävät asukkaikseen epäsosiaalisia yksilöitä, jotka häiritsevät alueella asuvia ja liikkuvia ihmisiä. Tämän vuoksi olisi kaupunginhallitusta kehotettava ryhtymään kiireel-

lisesti toimenpiteisiin kunnostamissuunnitelman loppuunsaattamiseksi ja veneiden talvisäilytyksen lopettamiseksi siellä.

Urheilu- ja ulkoilulautakunta totesi, että asiaa oli kaupunginhallituksessa käsitelty useamman kerran ja päädytty siihen, ettei asia antanut aihetta toimenpiteisiin. Suurin osa Säästöpankinrannan venepaikkojen vuokraajista asuu Pitkäsillan pohjoispuolella olevissa kaupunginosissa, monet Siltasaaren-Kallion alueella ja näille useissa tapauksissa vähävaraisille veneenomistajille on edullista saada suorittaa veneittensä maihinnosto, talvisäilytyksen valvonta, kevätkunnostus ja vesillelasku lähellä asuntoaan. Koska laituri- ja viikinkiväylän varattu ulkoilureitti sisältyy oikeus käyttää lisämaksutta kaupungin osoittamaa yleistä talvisäilytyspaikkaa, ei ko. veneitä voida kaupungin taholta osoittaa vartioiduille ja maksullisille yksityisille talvisäilytysalueille eikä venehuoltamoihin. Lautakunnan mielestä oli syytä jatkaa käytäntöä, jonka mukaan Säästöpankinrannan 64 venettä saadaan nostaa talveksi laituri- ja viikinkiväylän kohdalla olevalle kunnostamattomalle ranta-kaistalle.

Kaupunginhallitus ilmoitti kehottaneensa urheilu- ja ulkoilulautakuntaa 1) huolehtimaan siitä, että venesatamien rakentamisen toteutuessa ne rakennetaan myös ulkonäöltään viimeisteltyyn asuun tai huolehtimaan muussa tapauksessa väliaikaisin toimenpitein niiden viihtyisyyden kohentamisesta sekä 2) tehostamaan edelleen toimenpiteitä veneiden talvipeitteiden yhtenäistämiseksi. Rakennusvirastoa kaupunginhallitus kehotti yhteistoiminnassa kaupunkisuunnitteluviraston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston kanssa ryhtymään toimenpiteisiin Säästöpankinrannan ja Siltasaarenkärjen ranta-alueiden istutusten järjestämiseksi. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (24.2. 166 §).

Veneiden ja alusten talvisäilytyksestä 24.3. tekemässään aloitteessa katsoivat vt Mäkinen-Ollinen ym., ettei kaupungin taholta ole

kiinnitetty riittävää huomiota veneiden talvisäilytyksen järjestämiseen. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin panemaan viipymättä alulle veneiden talvisäilytyksen järjestelykysymyksen hoitaminen sekä antamaan alusten omistajille kehoitus poistaa alukset rannoilta määräaikaan mennessä sekä samalla ilmoittamaan, millä alueilla alusten talvisäilytys olisi kiellettyä. Samalla olisi veneiden talvisäilytykseen kielletyksi alueeksi määrättävä Puistokadun ja Wecksellintien välinen ranta-alue.

Urheilu- ja ulkoilulautakunta ilmoitti kaupungin alueella laituroitavien ja talvehtivien veneiden määrän kaksinkertaistuneen muutamassa vuodessa sekä että se kasvaa edelleenkin vuosittain n. 400–500 veneellä. Merisataman rantasuunnitelmasta 29.1.1970 antamassaan lausunnossa kaupunkisuunnittelulautakunta oli puoltanut suunnitelmaa siten, että ranta säilyisi entisessä käytössään joskin tehostetumpana ja järjestellympänä. Veneiden talvisäilytystä oli ehdotettu jatkettavaksi edelleen, joten keväisin rannoille väriä ja kiinnostavuutta antava veneiden kunnostamistyö tulisi jatkumaan. 10.2.1970 asetettiin

työryhmä, joka sai tehtäväkseen Merisataman rantasuunnitelmien jatkosuunnittelun yhtenäistämisen ja esityksen tekemisen kaupunginhallitukselle kaupunkisuunnittelulautakunnan em. lausunnon pohjalta. Suunnitelmassa ehdotettiin veneiden talvisäilytys järjestettäväksi rannan ja katualueen väliselle vapaa-alueelle. Alueelle mahtuu 250 venettä. Kaupungin omistamalla alueella talvehtivien veneiden viimeinen vesillelaskupäivä on v:sta 1968 lähtien ollut 10.6. ja aikaisin sallittu mairinnostopäivä vastaavasti 15.9. Rakennustarkastusviraston valvontaosasto, joka valvoo rantojen siisteyttä, on lausunnossaan todennut merisataman alueen siisteyden huomattavasti parantuneen. Mikäli veneiden talvipeitteissä on havaittu epäkoh-
tia, ovat laiturivalvojat huomauttaneet asiasta veneenomistajille ja vaatineet vikojen korjaamista. Merisatamassa laituroitavien ja talvehtivien veneiden omistajat ovat talven 1970/71 aikana perustaneet Merisataman Venekerho -nimisen yhdistyksen, joka sääntöjensä mukaisesti valvoo alueella vallitsevaa yleistä järjestystä ja siisteyttä. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi. (24.3. 236 §, 26.5. 363 §).

6. Yleisiä töitä koskevat asiat

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto päätti omasta puolestaan vahvistaa rakennusviraston talorakennusosaston työpäällikön 32. pl:n virasta dipl.ins. Lasse Juvoselle maksettavan sopimuspalkan 1.4.1971 lukien 4 200 mk:ksi kuukaudelta sillä ehdolla, että palkkaus maksetaan samansuuruisena myös mahdollisesti perustettavasta osastopäällikön virasta. Sopimuspalkan maksamiseen päätettiin pyytää kunnallisen sopimusvaltuuskunnan suostumus (27.10. 660 §).

Selvityksen antamisesta valtuustolle kaupungin rakennushankkeiden kustannuksista teki vt Loikkanen 13.1.1971 seuraavan aloitteen:

»Kaupungin monien rakennusten kustannukset ylittävät varsin usein ja hyvin tuntuvastikin ennen rakentamista tehdyn kustannusarvion. Esimerkkeinä mainittakoon mm. satamavarasto, jossa arvion ylitys lienee n. 170 % ja Kaupungintalon saneeraus, jonka kustannukset niin ikään nousivat paljon suuremmiksi kuin arvioissa edellytettiin. Kustannusten kattaminen ei voi olla vaikuttamatta yllättävästi veroöyriin tai siirtämättä monia tärkeitä hankkeita. Kun olisi tärkeätä, että valtuusto saisi tietää mahdollisimman aikaisessa vaiheessa merkittävät kustannusarvioiden ylitykset, esitän kaupunginvaltuuston